

EL VOCERO DE LA ACCION CULTURAL ESLOVENA

Leto 2018 - Št. 2

April-Maj

LISTRODERES

Moja prva profesionalna zaposlitev, po končanem študiju agronomije, je bilo mesto docenta na katedri za Agrarno zoologijo, kjer smo poučevali in tudi preučevali škodljive in koristne insekte, na poljedelskih rastlinah. Na katedro so prihajali na posvet poljedelci iz prostrane argentinske pampe z raznimi vprašanji povezanimi s škodo, ki jo povzroča ta ali ona žuželka. Večina le-teh nam je bila že znana. A včasih se je pojavila tudi kakšna neznana vrsta. Tako nas je enkrat obiskal lastnik velikega posestva, kjer so na 5.000 hektarjih pridelovali kamilico. S seboj je prinesel malega hroščka, rilčkarja, krivca za nastalo veliko škodo na njivi. Začeli smo s preučevanjem. Po posvetovanju z biologom, strokovnjakom za hrošče, smo izvedeli da se imenuje *Listroderes costirostris*. Nadaljevali smo z brskanjem po domači in tuji znanstveni literaturi, v iskanju bio-ekoloških podatkov. V laboratoriju smo, istočasno, poskusili zgojiti hroščka in uspešno smo razvili prvo generacijo. Tako smo lahko popisali njegove morfološke posebnosti v vseh fazah razvoja, kakšna so jajčeca, ličinka in buba. Opazovali smo tudi na kakšen način se hrani, da bi kasneje na terenu ugotovili, kdaj je v razvoju najbolj učinkovito ukrepati in s kakšno metodo. V tistem letu smo večkrat potovali do njive, okoli 300 km oddaljene od Buenos Airesa in kmetu sproti poročali o rezultatih. Ko smo šli na pot zadnjič, z namenom, da mu svetujemo in pripravimo poročilo, smo z žalostjo opazili, da na zemlji leži ogromno mrtvih insektov, predvsem čebele, koristne pikapolonice in ose, in še druge vrste. Odgovor kmeta je bil: „Jah, nismo mogli več čakati in smo z letalom poškropili vso njivo z neselektivnim insekticidom.“ Bili smo potrti. Biološko ravnotežje, ki vlada v naravi pod zelo strogimi zakoni, je bilo na tem koncu sveta v trenutku porušeno. Kakšen smisel ima tako ravnanje, se človek vpraša. Odgovor je sledeč: življenje nas sili k zaslužku in na kratki rok zmoremo marsikaj, kar pa se nam na dolgi rok maščuje. Ravno taka nepremišljena praksa je pripeljala do tega, da se je ta hrošček sploh pojavil kot problem, ker so vsi njegovi naravni sovražniki, ki so živeli na terenu, bili neselektivno uničeni. Bodimo do narave spoštljivi in odgovorni. Živeli bomo bolje, ker bomo razumeli, da smo tudi mi neločljiv del te biološke zgradbe.

Samostojna razstava olj Ljudmile Drobnič

Slovenska kulturna akcija je v dvorani dr. Tineta Debeljaka, v Slovenski hiši, priredila samostojno likovno razstavo ge. Ljudmile Drobnič. Odprtje razstave je bila v soboto, 24. marca. Navzoče ljubitelje umetnosti je pozdravil predsednik Slovenske kulturne akcije Damijan Ahlin. Vodja likovnega odseka Andrejka Dolinar Hrovat pa je opisala razstavljena dela in o umetnici povedala sledeče:

„Na današnjem kulturnem večeru razstavlja gospa Ljudmila Drobnič. Ljudmila Drobnič se je rodila maja 1927 na spodnji Slivnici, na Dolenjskem, kot tretja hči družine šestih otrok. S slikanjem je začela postopoma, šele ko je z možem pesnikom Brankom Rebozovom prišla v Argentino. Oba sta ustvarjala: Branko je pisal, Ljudmila je slikala. Ljudmila Drobnič je samouk z posebnim naravnim darom in z izrednim umetniškim občutkom. Najljubše teme Ljudmile so narava, cvetje in tihožitja, tudi figure. Uporablja olje na platnu, bolj redko pa olje na kartonu. Ni polagala važnosti, niti ni imela želje, da bi razstavljala svoje slike. Izjemoma je razstavljala v knjižnici Biblioteca Popular de San Isidro. Sodelovala je v skupinskih razstavah v Slovenski hiši in tudi darovala slike dobrodelnim ustanovam v slovenski skupnosti. Naslikala je okoli petsto slik, originalne kreacije, včasih pa tudi kakšno kopijo namenjeno sorodnikom, prijateljem, sinovom in vnukom. Ljudmila slika zaradi samega užitka. Če jo kdo vpraša, zakaj slika, ona preprosto odgovori 'Ker mi je všeč! Slikam, ker uživam s tem!'”

Vodja likovnega odseka je omenila tudi slovenske impresioniste: „Ne moremo pa preko tega, da omenimo slovenske impresioniste, ki so slikali pod neposrednim vplivom Pariza. Ti so bili: Jakopič, Jama, Grohar in Sternen. Njihova dela so v Narodni galeriji v Ljubljani. Impresionizem je umetniška smer, ki se je pojavila v Evropi v drugi polovici 19. stoletja. Impresionisti so zavračali idealno lepoto in raje slikali stvari take kot so v tistem trenutku bile. Ujeli so svež vtis. Opazovali so predmete in minljive značilnosti trenutka. Opazovali so sončno svetlobo in videli v naravi kombinacijo barv.

Zakaj nas dela Ljudmile spominjajo na Impresioniste? Zaradi zanimanja za svetlobo. Impresionisti so kompozicije poenostavili, slikali so s kratkimi potezami s poudarki. Te odrezane poteze s čopičem, ki so vidni poudarki, dajejo vtis živahnosti in izkrenosti. Prav te poteze lahko tudi vidimo pri Ljudmilinih delih.”

Nato se je vodja likovnega odseka zahvalila umetnici, da se je odzvala na vabilo Slovenske kulturne akcije. Povabila je navzoče, naj si ogledajo razstavljena dela. Kulturni večer se je zaključil s prijetnimi pogovori med navzočimi, ki so občudovali Ljudmilino interpretacijo narave.

II. kulturni večer SKA, predavanje prof. Aleša Breclja

V soboto 7. aprila se je v Slovenski hiši vršil drugi letošnji kulturni večer Slovenske kulturne akcije. Na programu je bilo predavanje prof. Aleš Breclja »Spremembe meja na Goriškem in na Tržaškem v zadnjih 100 letih (1918-2018)«. Predsednik Damijan Ahlin je otvoril večer in izrekel dobrodošlico predavatelju, ki je prišel iz Devina na Primorskem.

Prof. Brecejl se je rodil v Buenos Airesu 1. 1951. Leta 1964 se je njegova družina vrnila v Devin pri Trstu. Tam je po končanem študiju poučeval kot profesor, hkrati pa deloval kot poznan in cenjen slovenski kulturni delavec. Do upokojitve leta 2011 je učil slovensko zgodovino in zemljepis na srednjih šolah v Nabrežini in Trstu. Predaval je tudi na univerzi v Mariboru, nastopal kot predavatelj in je avtor strokovnih del v italijanščini in slovenščini. Med drugim je raziskoval o primorskih izseljencih v latinski Ameriki, posebno v Argentini. Njegovo zadnje večje delo je dopolnitev knjige Draga Sedmaka *Kronika vasi pod Grmado 1914-1918* in priprava njene druge izdaje. Delo je izdala občina Devin Nabrežina leta 2014 in 2015, ob 100-letnici izbruha 1. svetovne vojne. Letos obhajamo 100-letnico konca prve svetovne vojne in s tem razpada avstroogrške monarhije, slovenske odcepitve ter ustanovitve države SHS. To je imelo posebne posledice za Slovence na Primorskem, ker nove državne meje niso upoštevale slovenskega narodnega ozemlja.

Prof Aleš Brecejl je razložil kako so se od takrat in do danes spreminjale državne meje na tem območju in kako so to doživljali Slovenci. Posebno je poudaril kako je to doživljala njegova stara mati, Marija Mervič Legiša (1899-1991), katere rod živi v Devinu že 500 let. Nato je odgovarjal na vprašanja navzočih, ki so z zanimanjem sledili predavanju. Večer smo zaključili s prigrizkom in prijateljskim pogovorom.

BERNARDA FINK IN CAMERATA SALZBURG

V COLONU

Nastop Bernarde Fink je v Argentini vedno dogodek. Sicer je dogodek tudi po svetu, kjerkoli se predstavi, kar je pogosto. Victor Hugo Morales, veliki ljubitelj glasbe, je v času, ko je imel svojo oddajo, skoraj vsako soboto poročal o njenih nastopih kje po svetu, včasih celo predvajal odlomek kakega nastopa.

Dogodek je bil seveda, ko je pred tremi leti nastopila v kulturnem centru Kirchner, pred dvema letoma pa v Usina del Arte. Tam smo jo slišali, ko je pela Mahlerja, ob navzočnosti predsednika Slovenije Boruta Pahorja. Še večji dogodek pa je bil, ko se je predstavila na najpomembnejšem odru Buenos Airesa in Argentine, v teatru Colón. Že nekaj let jo je Colon pogrešal; dočakali smo jo aprila tega leta.

Nastopa Bernarde Fink s Camerato Salzburg, ki sta se vršila 16. in 17. aprila, sta bila v sklopu južnoameriške turneje. S tema koncertoma je »Mozarteum argentino« otvoril svojo sezono. Sama Bernarda nam pove o turneji: „S Camerato Salzburg sem že večkrat pela, vedno v Salzburgu. Prvič pa sem bila z njimi na turneji. Vabilo je prišlo z njihove strani.

Koncerti so bili sledeči:

- V Sao Paulo, Brazil, Sala Sao Paulo (čudovita dvorana, odprta leta 1999, vgrajena v bivšem železniškem kolodvoru); zame je to ena najboljših in najlepših dvoran, kar sem jih videla do sedaj.
- V Frutillar, na jugu države Čile, v Teatro del Lago, sredi veličastne narave: gledališče z več dvoranami je zgrajeno ob jezeru Llanquihué. Od tam je pogled na vulkan Osorno in celo na naš Tronador. Odprto je bilo leta 2010 po privatni iniciativi nemške družine, ki si je zadala nalogo, da glasbo posreduje ljudem, ki so oddaljeni od mesta. Lepo je, da imajo poseben poudarek na vzgoji mladih in otrok. Imela sem tudi eno popoldne mojsterski kurz petja.
- Dvakrat v teatro Colón (zame je bilo to prvič v prenovljenem teatru).
- V Bogotá, Kolumbija, v teatro Mayor, tudi odprto 2010. Spet presenetljivo odlična dvorana.”

Programa v Colonu sta se oba večera razlikovala v orkesterskih komadih, Bernarda pa je pela iste skladbe.

Naj na kratko opišem koncert na večer 16. aprila. Prva točka je bila »Fratres« Avro Pärta, minimalistična skladba, ki razvije dinamiko iz neverjetnega pianissima do forteja in nazaj. Skladba je za godala in tolkala in izvajanje Camerate je bilo pravi vzor obvladavanja dinamične lestvice, brez presledkov, ena sama vijuga iz niča v razvito jačino. Ne samo občudovanja vredna izvedba, temveč tudi zanimivo delo priznanega skladatelja.

Prvi del koncerta so zaključile »Biblične pesmi« Op.99 Antonina Dvořáka (Biblické písně) v pristnem romantičnem slogu. Bernarda jih je ob spremljavi Camerate izvedla na pamet z lepim glasom, ki je z leti pridobil na žametni nizki legi. Spet smo lahko slišali njen lep legato, njeno brezhibno interpretacijo brez patosa in njeno artikulacijo (razume se vsaka beseda). Lepa je bila tudi njena pojava na odru, saj je preplavila prostor in navdušila občinstvo, ki je po končanem desetem komadu izbuhnilo v aplavz.

Drugi del je po odmoru otvorila Bernarda z arijo »Schlummert ein, ihr matten Augen« iz Bachove Kantate »Ich habe genug« BWV 82. Seveda, barok je bil njen prvi veliki korak v karieri, in se od tega repertoarja ni nikoli oddaljila. Dobro obiskana dvorana je Bernardo nagradila z aplavzom, ki jo je primoral, da se je kar nekajkrat vrnila na oder za pozdrav.

Koncert je končala Camerata s tretjo Schubertovo simfonijo v D duru. Igrali so odlično, brez dirigenta, le z občasnim znakom »concertina«. Na komaj mali namig vodje violinista vpadejo vsi v zadnjem stavku, ki je v hitrem tempu, kot ena sama oseba. Camerata je tudi na koncu žela priznanje publike, in celo dodala en komad.

Kot sem omenil na začetku, se večkrat slišijo na radiu Bernardini posnetki, intervjuji, nekoč sem celo slišal, kako so o njej govorili kot „la gran mezzosoprano argentino-eslovena“.

Rok Fink

Človek se v svojem bistvu v dolgih stoletjih ni spremenil

Ponatis treh Jančarjevih zgodovinskih romanov

Mladinska knjiga je ob 70. jubileju pisatelja Draga Jančarja ponatisnila njegove zgodovinske romane Galjot, Katarina, pav in jezuit ter Severni sij. V vseh nastopa ista oseba, ki bi lahko živela danes ali pa pred 500 leti, je dejal Jančar.

Človek se v svojem bistvu v dolgih stoletjih ni spremenil, napredoval je sicer v racionalnem razpoznavanju stvari, kar je vodilo v tehnološki napredek, glede strasti, izdaj, ljubezni, sovražnosti ali celo vojn ni naredil nobenega premika, je Drago Jančar pojasnil na predstavitvi najnovejše izdaje. Urednica Nela Malečkar pa je poudarila, da je Jančar s svojim opusom odgovoril na vsa temeljna vprašanja, posredno s svojo literaturo ter bolj neposredno in natančno z esejistiko in publicistiko.

Pisatelj je, kot je povedal, v petdesetih letih pisanja „*živel, pisal in se odzival na čas, branja, prijateljske kroge, v katerih je deloval*“. Na začetku ga je potegnil reizem, vendar ima danes svojo prvo knjigo Romanje gospoda Houžvičke za nekakšne vaje v slogu, saj je kmalu spoznal, „*da to ni njegovo, da ga zanima zgodba, ljudje, ki živijo ali so živeli okrog njega in da želi o tem nekaj povedati in to na način, ki je njegov*“.

Stoletje čarovniških procesov

Roman *Galjot* je napisal pri osemindvajsetih letih. Dogajanje je postavljeno v 17. stoletje v tedanje slovenske dežele, začne pa se s prihodom neznanega popotnika na Štajersko. Kot je povedal Jančar, bi si danes upal reči, da je bil takrat že formiran pisatelj in da se je zagrizeno napotil v stoletje inkvizicije in čarovniških procesov, poskusa preživetja sredi kakršnega koli časa. Dodal je, da je tisti čas doživljal kot nekoliko bolj tesnobnega, vendar pa tako čas doživljamo tudi danes, če preveč spremljamo medije.

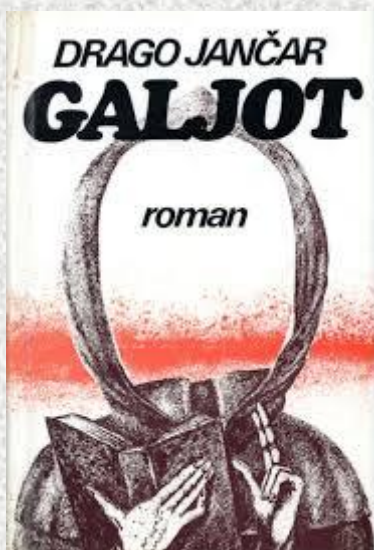
Baročno obdobje

Katarina, pav in jezuit je roman o slovenskih romarjih na poti v skrivnostni Kelmorjan, ki se znajdejo v vrtincu vojne, ki divja na evropskem kontinentu, a tudi v vrtincu svojih duhovnih iskanj in vsakršnih strasti. Roman je dolgo nosil naslov Barok. Kot je povedal Jančar, ga je obdobje baroka fasciniralo, saj gre za nekaj, kar je zelo značilno za Srednjo Evropo in Slovence, denimo vsaka vaška cerkvena ima polno zlatih oltarjev. Je pa bilo to tudi obdobje velikega duhovnega vzpona, izbruha ustvarjalnosti. Začel je z mislijo, da bi opisal silno kipenje življenja, vitalizem, ki je doma v baroku. Pozneje se mu je naslov spremenil, saj je opazil, da je glavna oseba ženska. Roman pa je videl tudi kot možnost, da spregovori o razpetosti vsakega človeka med željo po nečem višjem, duhovnem, po iskanju, ki je lastno vsakomur, in resničnim življenjem, ki pa je včasih kruto, včasih lepo, včasih strašno in včasih čudovito.

Leto, polno tesnobe, in prihod nacistov

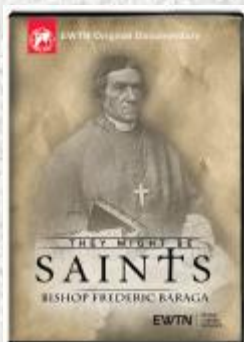
Dogajanje romana *Severni sij* je postavljeno v 20. stoletje. Junak Romana Josef Erdman na novoletno noč v Mariboru izstopi iz vlaka, da bi tam počakal na poslovnega partnerja. Izkaže se, da je mesto v času kulminacije zgodovinskih dogodkov, prihajanja nacistov na severno mejo in severnega sija, ki je nepričakovano obsijal Srednjo Evropo, slutnja kataklizme, ki se približuje.

Jančar je, kot je povedal, leto 1938 razpoznal kot leto, še posebej polno tesnobe. Vsi so vedeli za vzpon nacizma v Nemčiji, v Moskvi so se začele Stalinove čistke in ljudje so vedeli, da se lahko nekaj zgodi. In ko se je nad Srednjo Evropo pojavil severni sij, so to vsi razumeli kot znamenje, da se bo nekaj zgodilo, je dodal.

Škof Frederik Baraga

Kot zanimivost, v televizijskem oddajniku EWTN so 20. in 21. aprila predvajali dokumentarca o Baragi v okviru programa: „Morajo biti svetniki” serija, kjer predstavljajo življenjepisne filme o ljudeh, ki bi morali biti proglašeni za svetnike. Film je naslovljen „Škof Frederic Baraga”, in se ga lahko tudi naročite preko spleta. Traja pol ure in stane 15 ameriških dolarjev.

Prva obeležitev svetovnega dneva čebel

20. maj SVETOVNI DAN ČEBEL

Republika Slovenija je na pobudo Čebelarske zveze Slovenije (ČZS) Organizaciji združenih narodov predlagala, da se 20. maj razglasi za Svetovni dan čebel. Namen pobude je svetovno javnost vsako leto opozoriti na pomembnost ohranjanja čebel in opomniti ljudi, kako smo od čebel in ostalih opravevalcev odvisni. Čebele in drugi opravevalci predstavljajo neprecenljivo vrednost tako z gospodarskega, socialnega kot okoljskega vidika.

Prva obeležitev svetovnega dne čebel, ki se bo odvila v Sloveniji, bo potekala v času od 18. do 20. 5. 2018. Osrednji del programa na vladni ravni bo predstavljala mednarodna ministrska konferenca o pomenu čebel in ostalih opravevalcev za trajnostno kmetijstvo in zagotavljanje prehranske varnosti, ki bo potekala 19. 5. 2018 na Brdu pri Kranju. Konferenca bo organizirana ob tehnični pomoči Organizacije Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo .

V obtoku je spominski kovanec ob svetovnem dnevu čebel

Obeležitev svetovnega dneva čebel v Buenos Airesu

Veleposlaništvo je svetovni dan čebel obeležilo v sodelovanju z Ministrstvom za kmetijstvo Argentine. V ponedeljek, 14. maja, je veleposlanica gospa Jadranka Šturm Kocjan nagovorila zbrane goste ob otvoritvi medenega tedna, ki je potekala v prostorih Ministrstva za kmetijstvo v Buenos Airesu.

Veleposlaništvo je v četrtek 17. maja v sklopu medenega tedna na trgu pri Obelisku predstavilo slovenski med in medene proizvode ter promocijsko gradivo o svetovnem dnevu čebel.

Veleposlanica Jadranka Šturm Kocjan bo v rezidenci organizirala sprejem ob svetovnem dnevu čebel.

Slovenski dan kulture v Bruslju

V torek, 17. aprila je dr. Milan Zver pridobil uradno podporo odbora Evropskega parlamenta za slovenski dan kulture v Bruslju

Združenje zgodovinskih mest Slovenije septembra 2018 v Bruslju pripravlja „slovenski dan kulture“. Dogodek bo spremljal evropsko leto kulturne dediščine in bo potekal na ploščadi Solidarnost 1980 pred Evropskim parlamentom.

Ker je za organizacijo dogodka potrebno priložiti soglasje Parlamenta, se je Združenje obrnilo na evropske poslance iz Slovenije. Vodja slovenske delegacije v Evropski ljudski stranki dr. Milan Zver je s podporo ostalih poslancev zato zaprosil za pomoč odbor za kulturo in izobraževanje, katerega član je. Dodatno priporočilno pismo je poslal tudi pristojnim lokalnim oblastem. Pri pripravah dogodka Združenju pomagata Veleposlaništvo Republike Slovenije in Stalno predstavništvo Republike Slovenije pri EU, dr. Zver pa je ob prejemu pozitivnega odgovora s strani parlamentarnega odbora izrazil zadovoljstvo, da je ta ključen korak za izvedbo dogodka opravljen.

Združenje zgodovinskih mest predstavlja bogato in raznoliko kulturo Slovenije s poudarkom na mestih, med njimi so kar tri vključena na UNESCOV seznam svetovne dediščine.

Namen evropskega leta je izpostaviti kulturo Evrope ter njeno vlogo pri utrjevanju skupne evropske identitete in pripadnosti. Kulturna dediščina nam namreč omogoča razumeti preteklost, pa tudi graditi boljšo prihodnost.

Dr. Milan Zver je ob tem spomnil, kako pomembno je, da „Evropejci v teh turbulentnih časih ne pozabijo na svojo tradicijo in kulturno dediščino” ter poudaril, da bo „dogodek v Bruslju pomembno obogatil praznovanja ob evropskem letu kulturne dediščine in prispeval k promociji Slovenije v osrčju Evrope”.

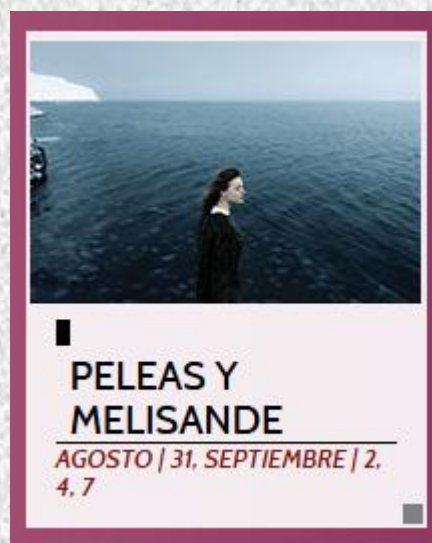
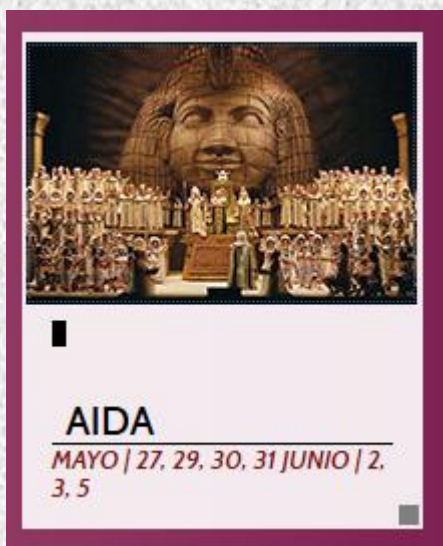
Grand opera »Don Carlo«

27. marca se je v popolnoma obnovljenem Teatru del Bicentenario v San Juanu, na otvoritvi operne sezone 2018, predstavila z veličastno scensko produkcijo »Don Carlo«, grand opera Giuseppa Verdija. Vznemirljiva drama, v kateri pridejo v konflikt strasti ljubezni, politike in vere. V režiji zmagovalca Oskarja, Eugenia Zanettija in štaf sestavljenega iz zvezdnih likov argentinske operne scene in več kot 200 umetnikov iz San Juana, je Don Carlo zasijal s čudovitimi kulisami in bleščečimi kostumi Teatra Colona, skupaj s simfoničnim orkestrom Državne Univerze San Juan pod vodstvom učitelja Emmanuela Sifferta. Zakaj je pravzaprav za nas Slovence to tako pomembno? Torej ne gre zaradi težke opere, kakor priznava Zanetti sam “Es una de las obras más complejas de la historia de la ópera”, temveč zaradi ene od najbolj zahtevnih vlog, ki jo je zasedel naš član in član talentiranih v Colonu, Lucas Debevec Mayer, z vlogo Filipa II.

Naj tudi omenim, da bo naš umetnik Luka Debevec Mayer konec tega meseca nastopil v operi Aída v dveh zasedbah in dveh različnih vlogah, v slovitim teatru Colón. Prav tako tudi v drugi polovici leta z glavno vlogo v operi Peleas in Melisande, na istem odru.

35. nadstropje, iz Buenos Airesa po svetu

Ni dolgo od tega, da smo zvedeli, da se naš prijatelj in izredni dramski igralec Dani Grbec pripravlja na pot z argentinsko dramsko skupino in tokrat kar po Evropi. V Sloveniji bodo nastopili v ponedeljek 28. maja ob 18. uri, v dvorani sv. Stanislava v Šentvidu.

PISO 35

De Analia V. Mayta
Dirección Leticia Tómas

Actúan: Analia Mayta - Ezequiel Olazar
María Ema Mirés
Federico Torres - Daniel Grbec

GIRA 2018

<p>Trieste, Italia 22 de Mayo - Tacis Festival</p> <p>Ljubljana, Eslovenia 28 de Mayo - Zavod sv. Stanislava Šola 23, 1210 Ljubljana Senoči</p> <p>Berlín, Alemania 30 y 31 de Mayo - Theater 'X' Jugendtheaterbüro Waldstraße 22</p>	<p>Dublín, Irlanda 1 y 2 de junio - Oubliette Theater 105 Capel Street, Dublin 1</p> <p>Barcelona, España 8 de junio - Carro de Baco Calle Santa Gemma 10, Santa Coloma de Gramenet</p> <p>9 de junio - Portaf C'Esplosa 4-6, Local 6 Pl. Virreina, Barri de Gràcia, Barcelona</p>
--	---

Mednarodni pesniški festival v Buenos Airesu

Letos bo na mednarodnem festivalu v Buenos Airesu med drugimi gostovala tudi slovenska pesnica Veronika Dintinjana. Veronika je pesnica, prevajalka in esejistka. Po poklicu je zdravnica. Bila je izbrana in odlikovana kot najboljša avtorica na literarnem festivalu mladih (2002). Sodelovala je z različnimi revijami kot so Mentor, Lirikon, itd. Leta 2008 je osvojila pesniški turnir v Mariboru in 6. mesto v Ljubljani. Njegna prva pesem je Rumeno Gori Grm Forzicij (2008), nagrada za najboljše prvo delo (Book Fair, Slovenija). Njena druga knjiga je *V suhem doku* in je s tem prejela Jenkovo nagrado za najboljšo zbirko pesmi leta. Prevedla in napisala je eseje o delih Muriela Rukeyserja in Ursule K. Le Guin. Prevedla je antologijo irske poezije dvajsetega stoletja, Čudovita Usta. Ustanovila je kulturno društvo Kentaver. Je organizatorica cikla pesniških recitalov „Mlade Rime” v kompleksu Tovarna Rog. Prebiva in razvija svoje delo v Ljubljani.

Predlogi za evropski spomenik žrtvam totalitarizmov

Bruselj/Praga, 25. aprila 2018. V Evropskem parlamentu v Bruslju je potekala predstavitev prvih deset predlogov natečaja Platforme evropskega spomina in vesti za evropski spomenik žrtvam totalitarizmov. Predstavitev je potekala pod pokroviteljstvom poslanca Evropskega parlamenta Lászla Tökésa.

Cilj natečaja je bil predlagati prvi evropski spomenik vsem žrtvam totalitarizmov 20. stoletja v Evropi na Trgu Jean Rey v središču evropskega okrožja v Bruslju. Spomenik bo proslavil tudi proces evropskega povezovanja kot dosežek učenja iz preteklih izkušenj.

Predstavitev je vključevala načrte, ki so osvojili prva tri mesta. Prvo mesto je osvojil Tszwai So iz Združenega kraljestva, drugo mesto Sabina Tanović in Dario Kristic iz Nizozemske, tretje mesto pa Mantas Maziliauskas, Povilas Šorys in Gitana Stankiene iz Litve. Predstavljenih je bilo tudi sedem ostalih najboljših predlogov. Dogodka so se udeležili predstavniki češkega, litvanskega in poljskega veleposlaništva, pa tudi poslanca Evropskega parlamenta dr. Milan Zver in Petras Auštrevičius.

„Trdno verjamem, da je naš natečaj ključni korak na poti k uresnitvi tega projekta in imeli bomo priložnost, da se srečamo na svečanosti ob odprtju spomenika v bližnji prihodnosti,“ je dejal predsednik Platforme dr. Łukasz Kamiński.

»Naravno je, da bomo imeli spomenik, ki spominja na žrtve totalitarnih režimov, saj je smrt žrtev nastala zaradi terorizma, sovraštva in tistih sistemov ubijanja, ki so povzročile milijone zločinov, obsojajo pa jih tudi naslednje generacije in zgodovina. To je najmanj, kar lahko storimo,« je opozoril poslanec László Tökés ob otvoritvi dogodka.

Direktorica Platforme dr. Neela Winkelmann je udeležencem predstavitve poslala pismo. Med drugim je napisala: „Prav z umetnostjo lahko prenesemo najbolj pomembna izobraževalna sporočila najširšemu občinstvu in vesela sem, da je naš natečaj obrodil toliko raznolikih in visoko strokovnih prijav. Globina pomena in raznolikost interpretacije avtorjev je v meni zbudila ponižnost.“

Skupni zmagovalec Tszwai So iz Spheron Architects v Združenem kraljestvu je poudaril, da priprava njegovega dela ne bi bila mogoča brez podpore institucij in

posameznikov, ki so se odzvali na njegovo prošnjo za pomoč in mu omogočili, da je uporabil kar 40 tisoč pisem žrtev iz njihovih arhivov.

Med deset najboljših, ki so bili 24. aprila 2018 predstavljeni v Evropskem parlamentu, sta se uvrstila tudi dva predloga iz Slovenije: projekt arhitekta Grega Vezjaka ter projekt slikarke Nike Zupančič, arhitekta Mateja Perčiča in pesnika dr. Braneta Senegačnika.

Slovenski padalci - Samo idealisti

Vabimo vas na predvajanje dokumentarnega filma

SAMO IDEALISTI
Junaška in tragična zgodba primorskih padalcev.

Pridružite se nam
v sredo, 11. aprila 2018 ob 19.30
v Komandi v Parku vojaške zgodovine.

Gre za dolgo zamolčano zgodbo o tistih 27 rojakih, ki so jih Britanci na Bližnjem Vzhodu izurili za padalce, radiotelegrafiste, tolmače, gverilce ali diverzante ter jih v letih 1943–44 spravili na slovensko oz. jugoslovansko ozemlje, da bi podprli odpor proti okupatorju. Mlade slovenske zanesenjake je čakala kruta usoda – šest jih je tako ali drugače izgubilo življenje med vojno, dvanajst pa je bilo žrtev revolucionarnega nasilja oz. Ozne, večinoma nekaj mesecev po vojni in le devet jih je preživelo prvo povojno obdobje.

Producent dokumentarnega filma je Uredništvo slovenskih programov Deželnega sedeža Rai za Furlanijo Julijsko krajino.

avtor Ivo Jevnikar
režiserka Marija Breclj
montažer Mauro Coloni

Vljudno vabljeni!

Rai Furlanija Julijska krajina

Dokumentarni film *Samo idealisti* pripoveduje zgodbo o slovenskih padalcih, ki so jih britanske obveščevalne službe med 2. svetovno vojno izurile za telegrafiste, tolmače in minerje ter jih nato večinoma s padali spuščale na okupirana območja, da bi pomagali osvobodilnemu gibanju. Njihove pripovedi sta dolga leta spremljala novinar in avtor dokumentarnega filma Ivo Jevnikar ter režiserka Marija Breclj. Za montažo je poskrbel Mauro Coloni.

Dokumentarni film sta Ivo Jevnikar in Marija Breclj začela snovati že leta 1998. „Toliko časa je ideja zorela v nas. Takrat smo opravili več intervjujev, zbrali smo več kot 20 ur radijskih oddaj. Ves material je bil zanimiv za radio, a se nam je zdelo koristno, da glavne pričevalce posnamemo tudi s kamero,“ se je začetkov spomnila režiserka Marija Breclj.

Material se je z leti kopičil, časa za dokumentarni film pa je zmanjkovalo. „Ko se je Ivo upokojil, sem mu rekla, da je zdaj zadnji čas,“ je še hudomušno pristavila Brecljeva.

15. julija Dubravka Tomšič Srebotnjak v Teatru Colonu.

Rojena 7. februarja 1940 v Dubrovniku, Hrvaška. Tomšič je v zelo mladih letih pridobila zasebne lekcije in nadaljevala izobraževanje na Srednji glasbeni šoli v Ljubljani, pozneje pa na Akademiji za glasbo pri prof. Zori Zarnik. Po nasvetu koncertnega pianista Claudio Arrau je odšla v Združene države pri starosti 12 let in leta 1957 diplomirala na Juilliard School of Music v New Yorku. Njena učitelja sta bili Katharine Bacon in Alexander Uninsky. Arthur Rubinstein je poslušal njeno recenzijo v New Yorku in jo povabil, da se z njim zasebno posvetuje konec petdesetih let 20. stoletja. Tomšič je postala ena od Rubinsteinovih najpomembnejših zaščitnic.

Tomšič poučuje klavir na ljubljanski Akademiji za glasbo v Ljubljani od leta 1967. Ima veliko koncertno kariero in je pogosto povabljen, da sodi na klavirskih tekmovanjih, kot so Van Cliburn, Leeds, L. v. Beethoven, Clara Haskil in drugi. Dubravka Tomšič je zelo iskana kot performerka, ki nastopa na koncertih po vsej Evropi, Aziji, Severni Ameriki, Mehiki, Avstraliji in Afriki. Pripisujejo ji več kot 3.500 predstav in več kot 20 zapisov in 70 izdaj CD-jev. Za svoja umetniška in pedagoška prizadevanja je prejela številne nagrade: 3. nagrado na Mednarodnem tekmovanju za klavir Ferruccio Busoni (Bolzano, 1961), nagrado Prešernovega sklada (1962), 1. nagrado na Mozartovem festivalu (Bruselj, 1967), Župančičeva nagrada (1970), Zlata lirski nagrada SUMUJ (1974), Prešernova nagrada (1975), AVNOJ nagrada (1976), Zlata nagrada Univerze v Ljubljani za njene pedagoške in umetniške dosežke (1989) itd. Je častna članica slovenske Filharmonije od leta 1995.

Njeni študenti so: Majda Martinc, Sonja Pahor, Hinko Haas, Lidija Stanković, Tatjana Ognjanović, Tomaž Petrač, Anja German, Miha Haas, Slaven Kulenović, Natalija Šaver, Tadej Horvat in Fada Azzeh.

Bila je poročena s pokojnim slovenskim skladateljem Alojzom Srebotnjakom in ima sina Martina Srebotnjaka, ki je slovenski filmski režiser.

Letos se predstavlja prvič v Buenos Airesu. Teater Colon je za nas Slovence kot drugi dom in smo ponosni, da smo v njem močno predstavljeni. Med drugimi imamo letos Bernardo Fink in Luka Debevca Mayerja, ki sta na prepoznavnem mestu; da ne gledamo nazaj v zgodovino Buenos Aireške kulturne hiše. Torej v skupnem projektu sodelujemo Veleposlaništvo Republike Slovenije v Buenos Airesu in Slovenska kulturna akcija.

Ga. Dubravka bo nadaljevala pot še do Urugvaja, kjer bo nastopila 19. julija s Filharmoničnim orkestrom Montevida v Teatru Solis in končno v Čile; v Santiagu bo nastopila 25. julija v Teatru Municipal v dvorani Arrau. Program v Buenos Airesu bo sledeči:

DOMENICO SCARLATTI

5 SONATAS

LUDWIG VAN BEETHOVEN

SONATA EN DO MAYOR, OP.53 "WALDSTEIN"

ALOJZ SREBOTNJAK

MACEDONIAN DANCE

FRÉDÉRIC CHOPIN

BALLADE EN LA BEMOL MAYOR, OP. 47

NOCTURNE EN DO SOSTENIDO MENOR, OP. 27, NO.1

NOCTURNE EN RE BEMOL MAYOR, OP. 27. NO.2

SCHERZO NO.2 EN SI BEMOL MENOR, OP.31

15. julija ob 17:00 uri
Teatro Colon, CABA

DUBRAVKA TOMŠIČ SREBOTNJAK

Dubravka Tomšič Srebotnjak je častna članica Slovenske filharmonije in med svetovno najbolj uspešnimi koncertnimi pianistkami in poustvarjalnimi umetnicami 20. stoletja. Zaradi izjemnega talenta je Arthur Rubinstein osebno posredoval, da je dobila štipendijo za prvo leto študija v ZDA, za drugo pa od Emergency Fund for Musicians. Dubravka Tomšič je koncertno nastopila skupno več kot 3.500-krat v Severni Ameriki, Evropi, Mehiki, Avstraliji, Aziji in Afriki, solistično in s svetovno znanimi orkestri in dirigenti. Prejela je nešteto nagrad in izdala čez 90 zgoščenk in plošč. V Buenos Aires prihaja prvič.

Vstopnice v prodaji v gledališču ali v spletu na naslov:
<https://www.gob.tuentrada.com/teatrocolon/Online/>

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZUNANJE ZADEVE
VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE
V BUENOS AIRESU

SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA
ACCION CULTURAL ESLOVENA

**GLAS Slovenske kulturne akcije je objavljen na
portalu Digitalne knjižnice Slovenije.**

Vpišete v iskalnik na portalu: www.dlib.si Glas slovenske kulturne akcije

**Revijo »Meddobje« in druge publikacije lahko naročite pri naših
odbornikih ali se povežete z nami na e-naslov:**

ska.novice@gmail.com

GLAS je glasilo Slovenske kulturne akcije. GLAS es propiedad de la Accion Cultural Eslovena

Ramón L. Falcón 4158, (1407) Buenos Aires, Argentina

Urejuje ga odbor, v koordinaciji tajništva. Edición: Comisión Directiva bajo la coordinación del secretario

Tiskana oblika izhaja s podporo Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.